

Mustikoiden lokakuun kuukausikirje 2021 ☺

Syys- ja lokakuussa on tutkittu lisää tuntoaistia metsäretkillä. Miltä metsä tuntuu? Mikä on pehmeä-kova, terävä-tylppä, painava-kevyt, kylmä-lämmin? Miltä tuntuu kivi poskea vasten? Pistääkö neulanen poskeen pikkuisen? Miltä sää tuntuu? Miltä sade, tuuli ja aurinko tuntuu iholla? Minkälainen ääni kuuluu sateesta ja tuulesta? Miltä kuulostaa, kun sade osuu omaan huppuun? Miltä tuntuu jalan ja käden alla, entä kun istuu, kiipeää jne.

Mustikoiden katseet ovat kääntyneet kohti taivasta usein: sieltä he ovat löytäneet auringon, kuun, lentokoneen ja viime aikoina etelään muuttavia lintuja. Lintujen äänet ja muodostelmat ovat olleet ihmetyksen aihe. Lapset ovat tutkineet värejä väriekkojen avulla; ne on nimetty, ja niitä on etsitty metsästä, kivistä ja omista ja kaverin vaatteista. Kummastusta ja ihastusta on herättänyt esim. Miten toisella on valtavasti yhtä väriä, toisella ei välttämättä ollenkaan, toisella värejä löytyy monta toisella vain muutama. Pipo voi olla päältä aivan eri värinen kuin sisältä: päällä näkyy monta väriä, mutta sisällä on kuin musta aukko; pelkkää mustaa pipo täynnä :) Värit löytyy myös luonnosta: sienien jalka voi olla vaikka ihan valkoinen, mutta lakki aivan oranssin punainen. Kun ottaa kuvan, sieni on samannäköinen kuvassa kuin metsässä. Kiviä on hauska tutkia kavereiden kanssa, kivestä löytyy valtavasti värejä. Kiviä löytyy valtavan paljon heti päiväkodin aidan takaa. Lehdet taas ovat ihan eri värisiä. Kaikki neulaset eivät ole vihreitä.

Mustikoiden aika kuluu metsässä nopeasti, ja motoriset taidot kehittyvät hurjaa vauhtia. On kävelty tietä pitkin, polkua pitkin, sorakiviä pitkin, mäkeä ylös ja mäkeä alas, juurien yli, oksien ali, puun vierestä ja takaa, puiden välistä, sammalten, ruohon ja hiekan päältä, kivien ja kallion päälle, laskeuduttu varovasti tai hypätty alas. On ollut valtavan hauskaa, välillä vähän jännittävää, paljon iloa ja riemua kaikista löydöistä ja onnistumisista. Vaikka olisi vaikeampikin reitti, aikuinen auttaa aina tarvittaessa ja antaa vaikka käden tai sormen, ja kertoo, mihin jalka tai käsi kannattaa laittaa seuraavaksi.

Metsässä voi myös askarrella: voi istua vaikka pressun päälle tutkimaan, miten pahvista tulee porkkana ja peruna, ovatko ne pyöreitä-soikeita, pieniä-suuria, pitkiä-lyhyitä? Mitä tapahtuu, kun leikkaan viivaa pitkin? Tulee porkkana ja peruna! Miten leikkaan niistä paloja. Liimatakin voi metsässä ja laittaa ruuat lautaselle, vierekkäin tai kasaan. Sitten voi mennä etsimään oikeata syötävää eli mustikoita. Kasvisprojekti on alkanut syyskuussa ja jatkunut lokakuun puolelle. Mustikoiden sisätiloissa on saanut tutustua painantatekniikkaan, kun oranssiin kartonkiin tehtiin piikkipalloa laatikossa vierittämällä punaisia pisteitä. Ruskeaan kartonkiin painettiin ruskeaa väriä Duplo-palikoilla. Kun leikkasi viivaa pitkin, tulikin porkkana ja peruna!

Mustikat ovat harjoitelleet ahkerasti omatoimista pukemista, ja ovat valtavan taitavia. Vaikka heti ei aina jaksaisi alkaa itse toimimaan, niin aikuinen antaa aikaa, kannustaa ja kertoo semmoisia ohjeita, joita on helppo ymmärtää, kuten: vedä lapaset pois kädestä, ota vetoketjusta kiinni ja vedä se ylös/alas. Ja tarvittaessa aikuinen auttaa näyttämällä pikkuisen, mihin suuntaan pitää vetää tai mistä kohdasta kannattaa ottaa kiinni. Sukan ja hanskan saakin helpommin pois, kun ottaa kiinni sieltä kärjestä. Pukeminen ja riisuminen on kivaa, ja osaan itse!

Metsäretkillä on käyty kerran vkossa koko ryhmän kanssa, ja muuten pienryhmissä. Pienryhmien nimet ovat Kuuset ja Männyt. Pienemmällä porukalla keinuvuorot ja tila ovat

riittäneet pikku pihalla, leikki- ja askartelutila sisällä ja metsäretkelle voi mennä moneen paikkaan: lähelle tai kauas, pieneen tai isoon metsään. Lapset kysyvät usein aamulla ja iltapäivällä: ”Mennäänkö metsään?” (Onko metsässä kivaa?) ”JOOOOO!”

1. Syksy, (2 taputusta), syksy, (2 taputusta),
Kiva, kiva, syksy on tullut taas. X2
2. Lehdet (2 taputusta), lehdet (2 taputusta)
Lehdet ilmassa tanssivat. X2
3. Linnut (2 taputusta), linnut (taputusta),
Lentävät talveksi etelään. X2
4. Omenat (2 taputusta), omenat (2 taputusta)
Puusta alas pomppivat.
5. Sienet (2 taputusta), sienet (2 taputusta),
Syksyllä maasta kasvavat.

Kaksi pientä peikkolasta, istuu kärpässienen alla.
Sataa rip-rip-rip, sataa rop-rop-rop, sataa aivan kaatamalla. X2

Sataa, sataa, aina, aina, vaan. Sateen ropinan kaikki kuulla saa! X2 (esim. Soitetaan kepeillä kiveen)
Kuule, kuinka sade näin rummuttaa, ra-ta-ta-ta-tam-tam-tam-tam-taa! X2 (jatketaan soittamista)
Virtanaan, vesi valuu vaan. X2 (silitetään kepillä kiveä ylhäältä alas)

Yhdessä me ollaan taas, yhdessä me ollaan taas, ja kaikki heiluttaa/taputtaa/tömistää/keinuu näin.

Taputan, taputan, taputan, taputan, taputan, taputan, seis!
Heilutan...
Keinun...
Tömistän...
Kävelen...
Pompin...

1. Popsi, popsi porkkanaa, hampaita se vahvistaa.
Nami, nami, nami, nami porkkanaa, hampaita se vahvistaa.
2. Haukkaa, haukkaa hedelmää, omenaa tai päärynää,
Nami, nami, nami, nami hedelmää, omenaa tai päärynää.

1. Peruna on pyöreä, peruna on soikea, peruna on ruoka ihan oikea.
  2. Perunan kun suuhun vie, sille alkaa pitkä tie, vatsassa sen paras paikka eikös lie.
  3. Perunaa kun syödä saa, voimia se vahvistaa, suureksi saa meidät pieni peruna.
- Hei, hei peruna! X2

Sii-sii-siili, metsikössä hiipi, kalliolle kiipesi, Mitä siellä näki?

(Katsotaan, mikä eläin pussista nostetun kortin takaa tulee: lapset tunnistavat hienosti oman eläimensä, ja myös kavereiden eläimiä.)